

■ ■ ■ krátké zprávy ■ ■ ■

■ Digitální katalog arabských rukopisů byl představen na tiskové konferenci v Národní knihovně ČR 30. března 1999. Katalog je prvním zpracovaným soupisem orientálních historických literárních památek dochovaných v NK ČR. CD-ROM představuje 200 arabských rukopisů převážně ze 13.-17. století, mezi nimiž se však s velkou pravděpodobností nacházejí i díla mnohem starší. Jde o úplný katalog doplněný ilustrativními ukázkami těchto děl. Vědeckým zkoumáním sbírky se zabývali a na zpracování katalogu spolupracovali Charif Bahbouh, který v současné době pátrá po původu některých děl, a Jitka Charvátová. Rozvoj výzkumu v této oblasti a vývoj příslušné digitální technologie podpořil státní grant z oblasti výzkumu a vývoje a digitalizaci Československá obchodní banka, a.s.

Při zpracování katalogu byl aplikován datový formát DOBM vyvinutý NK ČR a Albertinou icome Praha, který dovoluje zpracovat standardní popis obsahu k digitálnímu objektu jakéhokoli druhu. Mezinárodním úspěchem je, že formát DOBM přijala subkomise pro technologii programu UNESCO *Paměť světa* a stal se mezinárodním standardem tohoto prestižního projektu záchrany celosvětového dědictví, jehož logo **CD-ROM Katalog arabských rukopisů Národní knihovny ČR** obdržel. Ve sbírkách NK ČR se nacházejí i další poklady orientální literatury, následovat by nyní měla digitalizace perských literárních památek.

■ Podobnost čistě náhodná?

Spolek československých knihovníků a jejich přátel v Praze na své schůzce dne 10. 12. 1930 konstatoval, že úprava knih a časopisů je neuspořádaná, tj. u knih jde o uvádění a umístění názvu díla, spisovatele, překladatele, upravovatele, nakladatele, tiskaře, místa a roku vydání; u časopisů pak o adresu redakce, administrace, označování stránek aj.

Ustanoveními tiskového zákona budou tyto znaky normalizovány neúplně, proto je třeba uplatnit důkladnou normalizaci dohodou zájemců.

Dopisem čj. 223/30 z 12. 12. 1930 byla požádána Normalizační společnost, aby tuto normalizaci přijala do svého programu. 3. 1. 1931 Normalizační společnost odpověděla, že zřizuje subkomisi 1c „Úprava knih a časopisů“.

*Podle Časopisu československých knihovníků,
1931, s. 39-40*

■ **Národní knihovna ČR** v rámci doprovodného programu letošního veletrhu Svět knihy '99 již tradičně **otvírá ve dnech 21.-23. května své historické prostory. Začátky exkurzí jsou vždy v 10.00, 13.00 a 15.00 hod. před vchodem do knihovny.**

■ **Poprvé** při příležitosti konání veletrhu Svět knihy '99 **pořádá Dny otevřených dveří Státní technická knihovna**, sídlící ve východním křídle pražského Klementina. **Budou se konat** v prvních dnech konání veletrhu - **20. a 21. 5. 1999**. V rámci této akce knihovna zpřístupní vybrané prostory všem zájemcům. **Prohlídky pro skupiny do max. 25 osob budou zahájeny vždy v 9.00, 12.00 a 14.00 hod., místem setkání je vstupní hala STK (vchod v průjezdu z Mariánského náměstí)**. Výklad o historii knihovny, její architektuře a službách bude pouze v češtině. Zahraničním zájemcům bude k dispozici leták s komplexní informací o knihovně v angličtině a němčině. Dále budou připraveny informační materiály a drobné tiskoviny k zakoupení a zahájen prodej nového CD-ROM STK.

■ Druhé vydání CD-ROM STK

Státní technická knihovna se snaží maximálně vyjít vstříc svým vzdáleným uživatelům. Mnohým z nejruznějších důvodů nevyhovuje fyzická návštěva knihovny, ale nemají dosud ve svých firmách či školách volný přístup k internetu. STK proto na rok 1999 připravila druhé, aktualizované vydání speciálního CD-ROM, který obsahuje hypertextovou verzi katalogu knih (v PDF formátu; více než 120 000 katalogizačních lístků), katalog do knihovny docházejících časopisů (od r. 1994), seznam českých ISSN a lokální verzi webovských stránek STK - Integrovanou virtuální knihovnu (INVIK STK).

Opravdovou lahůdkou navíc bude na témže CD-ROM digitalizovaný časopis *Z říše vědy a práce*, 1. ročník z roku 1893, přinášející informace o tehdejších vědeckých a technických novinkách včetně ilustrací.

CD-ROM mohou zvláště výhodně využívat ti uživatelé, kteří mají připojení k internetu komutovanou linkou. Prostřednictvím vazby jednotlivých katalogizačních záznamů na WWW katalog STK mají možnost nalezený dokument okamžitě online objednat k výpůjčce - jsou-li registrovanými čtenáři STK.

■ ■ ■ ■ ■